

GLOBALIZAREA ECONOMICĂ. RISCURI ȘI BENEFICII PENTRU ROMÂNIA

Lect. univ. drd. Mariana Aida CÎMPEANU
Universitatea „Danubius” din Galați

Résumé: *La mondialisation est devenue le problème le plus épineux de l'humanité, constituant au fond, non seulement un phénomène, mais un processus de transition continue vers un nouveau modèle de développement, basé sur une nouvelle structure de rapports entre Etats.*

Le processus de la mondialisation, déclenché à la fin du XIX –e siècle, sur le fond du développement des échanges commerciaux, a connu des impulsions majeures, avec la troisième vague de la mondialisation déclenchée par la transition des pays du monde vers la démocratie et l'économie de marché.

Pour la Roumanie, la mondialisation s'est fait sentir après 1990, lorsqu'elle est sortie d'un régime totalitariste, rigide, se dirigeant vers une économie de marché moderne, flexible, adaptée aux exigences contemporaines.

Un pas important dans le processus de la mondialisation a été constitué par l'intégration de la Roumanie dans l'Union Européenne, ce qui a offert de nouvelles opportunités de croissance et d'extension au plan international.

Bien que la mondialisation représente pour la Roumanie une grande opportunité de développement, comme une ouverture vers l'affirmation internationale au plan économique, politique, social et culturel (par l'accès à une large information, mais grâce aussi à la mondialisation des rapports entre les Etats), il est aussi toute une série de risques économiques, ou reliés à la sécurité nationale, ou par l'apparition et l'accentuation de phénomènes comme le chômage, la pauvreté, la mafia internationale, la pollution de l'environnement... etc., que l'on se doit de prendre en considération. La mondialisation doit être acceptée comme un phénomène physique qu'il ne sert à rien de contourner, mais qu'il nous faut nécessairement comprendre du point de vue des causes et des effets, et le mettre à profit sans lui permettre de nous mener à la ruine.

Mots-clés: *mondialisation, intégration, l'Union Européenne, économie de marché, risques de la mondialisation, bénéfices de la mondialisation.*

1. Globalizare. Noțiuni generale

Fără îndoială, globalizarea a devenit una dintre cele mai arzătoare probleme ale epocii contemporane, despre ea și despre implicațiile sale asupra statelor lumii vorbindu-se pretutindeni. Publicația „The economist,” a considerat globalizarea drept cel mai utilizat cuvânt al secolului XXI.

Procesul globalizării s-a declanșat la sfârșitul secolului al XIX-lea, pe fondul dezvoltării schimburilor comerciale internaționale și a cunoscut impulsuri majore de-a lungul ultimului secol, cel mai puternic impuls fiind dat de al treilea val al globalizării, declanșat de tranziția țărilor lumii spre democrație și economia de piață.

Parcurgând literatura economică contemporană, se poate constata că există o mulțime de percepții în ceea ce privește globalizarea. Ca atare, globalizarea ori este limitată la ceea ce crede fiecare că este, ori este aproximată la ceea ce se spune oficial că este, adică un model care face inutil orice alt model în afara celui corect politic.

Globalizarea trebuie privită ca o tendință de reordonare a lumii cu scopul de a se depăși limitele vechii ordini. Aceasta presupune un alt mod de funcționare a economiei globale, adică o funcționare a acesteia într-o societate globală care instituie structuri de decizie globală, pentru soluționarea problemelor globale.

După Ulrich Beck globalizarea înseamnă că unitatea dintre statul național și societatea națională se sparge, că se structurează alte raporturi de forțe și concurențiale, noi conflicte și

intersectări între unitățile naționale și actorii lor pe de o parte, și actorii transnaționali, identități, spații sociale, stări și procese, pe de alta.¹

Demersul științific asupra globalizării nu trebuie să părăsească nici un moment esența însăși a globalizării, care trebuie să fie asigurarea finalităților sociale ale economiei performante. Aceasta presupune însă, evitarea alunecării spre fundamentalismul de dreapta prin a lăsa totul pe seama virtuților pieței. De asemenea, mai presupune adoptarea unei politici globale care implică o nouă interdependență dintre economie, societate, instituții, probleme și gestionarea puterii globale. Crearea societății globale mai presupune o reformare a instituțiilor specifice globalizării, cum ar fi Fondul Monetar Internațional (FMI), Banca Mondială (BM), împreună cu instituțiile ce compun grupul BM, Organizația Mondială a Comerțului (OMC), Organizația Națiunilor Unite (ONU) etc. Acestea trebuie să sprijine procesul de globalizare și să nu mai fie în favoarea unor fundamentalisme ale pieței, a unor aspecte deviate, de natură ideologică, privind strategiile economice de aplicat.

Globalizarea economică reprezintă stadiul în care a ajuns procesul real de dezvoltare a internaționalizării economiei, de mondializare a schimburilor și interdependențelor economice dintre economiile naționale și statele lumii contemporane.

Pentru cei cu simț practic, globalizarea este ceva fără granițe, ceva asemenea unei mișcări naturale spre o viață mai bună, într-o lume fără frontiere, aceasta devenind cea mai mare circulație a locuitorilor, bunurilor, capitalurilor și ideilor.

Ca fenomen dominant al economiei mondiale, globalizarea este un proces în salturi, determinat de competiția și concurența dintre principalii poli ai puterii economice internaționale, care cuprinde toate laturile vieții economice.

La baza acestui proces au stat o serie de factori economici, tehnici, sociali ori politici, care au acționat simultan și intercorelat la nivel internațional, regional și național:

- la nivel internațional au acționat noile tehnologii performante, expansiunea ramurilor industriale moderne, ascensiunea sectorului de servicii, reducerea sau înlăturarea barierelor naționale în procesul derulării fluxurilor internaționale de bunuri, servicii, tehnologie și capital.

- la nivel regional, s-a remarcat tendința de concentrare a activității economice în trei principale regiuni, respectiv America de Nord, Europa Occidentală și Asia.

- la nivel național, s-a vizat extinderea sectorului privat și a pieței cât și deschiderea lor spre exterior.

Globalizarea reprezintă tema favorită a cercurilor liberale de dreapta, care consideră piața drept unic reglator al economiei atât pe plan național, cât și la scară planetară. Acestea susțin și promovează dezvoltarea neîngrădită a schimburilor internaționale, circulația rapidă a cuceririlor științei și tehnicii contemporane, accesul tuturor țărilor la resursele financiare pentru dezvoltare.

În schimb, o serie de economiști, politologi și oameni politici de stânga, privesc critic procesul globalizării, evidențiind laturile sale negative, contradictorii care privesc atât economicul cât și socialul. Aceștia consideră globalizarea ca fiind un proces de distribuire a puterii economice, de accentuare a decalajelor economice și a diferențierilor sociale la nivel mondial. Procesul globalizării, după opinia lor, duce la accentuarea inegalităților economice și sociale pe plan intern și internațional, la intensificarea concurenței și a unor forme neloiale ale acesteia, la creșterea fără precedent a rolului piețelor de capital, în raport cu puterea organelor administrative naționale, ceea ce afectează suveranitatea națională.

Cu toate acestea, realitățile economice infirmă aceste două opinii extreme, globalizarea fiind considerată un fenomen benefic pentru omenire. În cadrul acesteia însă unii participanți se află în postura de câștigători, iar alții, de perdanți. De aceea, pentru a răspunde cerințelor, este necesar ca acest proces să se desfășoare pe baza unor reguli valabile pentru toți participanții la fluxurile economice internaționale și să se sigure o nouă configurație a schimburilor și dezvoltării economiei mondiale.

În acest context, performanțele economice și sociale ale globalizării vor fi mai evidente, repartizarea lor va fi mai echitabilă. În acest fel se va demonstra necesitatea globalizării economice, se va înlătura teama unor oameni față de acest proces, se vor percepe corect consecințele acestuia, faptul ca nu este un pericol pentru suveranitatea țărilor. Dimpotrivă, globalizarea asigură progres economic și

---

¹ Beck, Ulrich, *Ce este globalizarea? Erori ale globalismului- răspunsuri la globalizare*, București, Editura "Trei", 2003.

social tuturor țărilor participante, acționând astfel ca un factor de sprijin al afirmării suveranității naționale.

În opinia unor economiști procesul de internaționalizare a economiei a parcurs până acum două faze, în prezent aflându-se în cea de a treia fază. Prima fază s-a derulat în primele trei decenii ale perioadei postbelice, concentrându-se printr-o dezvoltare a schimburilor dintre economiile țărilor lumii, care și-au păstrat caracterul lor național. Cea de-a doua fază, specifică perioadei 1970-1990, de transnaționalizare, s-a caracterizat prin apariția de fluxuri de investiții străine. Anii '90 au marcat începutul unei noi faze denumită *economia fără frontiere* sau *economia globală*, caracterizată prin existența unor fluxuri de transfer tehnic și informațional la scară planetară.

În plan European un pas important privind globalizarea l-a reprezentat crearea Uniunii Europene, o grupare de state ce a luat naștere prin voința democratică a statelor participante, care au decis să renunțe gradual la independența proprie în favoarea unei autorități centrale-abdicarea de la independență este, desigur, una relativă dat fiind faptul că UE servește intereselor tuturor statelor membre.¹

Impactul procesului de globalizare s-a făcut simțit pentru România, în special după 1990 când țara noastră a ieșit dintr-un regim totalitarist cu o economie rigidă și s-a îndreptat spre o economie de piață modernă, flexibilă, adaptată cerințelor contemporane și care să-i permită o integrare economică armonioasă în structurile economice internaționale. Pentru România, cel mai important eveniment după căderea regimului comunist totalitar a fost integrarea în UE, eveniment care a deschis noi perspective în plan economic și a atras o serie de oportunități în planul relațiilor internaționale.

Deși fenomenul globalizării este unic, modul în care acesta se manifestă de la o zonă geografică la alta, de la o țară la alta, modul în care este definit, interpretat și perceput de specialiști, sunt nuanțate diferit. De aceea când abordăm fenomenul globalizării într-o anumită țară sau zonă geografică, trebuie să ținem cont atât de tendințele globale cât și de specificul fiecărei țări, de evoluția acesteia în timp, ori de anumite predispoziții pe diferite segmente ale vieții socio-politice-economice. În cele ce urmează vom vorbi despre contextul economic al integrării României în UE cât și despre impactul globalizării asupra țării noastre, abordând o serie de avantaje și riscuri pe care acest fenomen le implică.

2. Integrarea României în Uniunea Europeană, un pas important spre globalizare

Jeremy Rifkin arăta că: *"Uniunea Europeană este primul experiment de guvernare care încearcă o acomodare între noile forțe ale individualismului și integrării, care constrânge conștiința umană, în exterior, către forțele globalizatoare ale economiei."*

Uniunea europeană (UE), s-a creat prin voința exprimată democratic a popoarelor care au decis să renunțe gradual la independența proprie în favoarea unei autorități centrale. Acest lucru a implicat:

- renunțarea la granițe, renunțarea la cetățenia națională și înlocuirea ei cu cetățenia europeană ce conferă unele drepturi civile și politice cetățenilor statelor emergente;
- renunțarea la politicile economice naționale și elaborarea unor strategii economice comune;
- renunțarea la moneda națională și trecerea la moneda europeană unică-euro;
- renunțarea la forțele militare naționale prin crearea unor strategii de apărare și securitate, comune.

Modelul economic European, prin instrumentele și politicile preconizate, încearcă să consolideze criteriul justiției sociale stabilindu-și ca obiective prioritare;

- creșterea ocupării și reducerea șomajului, care în unele țări ale UE atinge niveluri foarte mari mai ales în rândul tinerilor, imigranților, femeilor și persoanelor mai în vârstă;
- mai bună adecvare între structura sistemului educațional și nevoile de locuri de muncă, în societate, în cercetare;

---

¹ Uniunea Europeană, face tranziția spre un stat de tipul „*Statele Unite ale Europei* ” după modelul SUA, încercând să atenueze diferențele istorice dintre națiuni, diferențele de personalitate dintre popoare și să aducă prosperitate materială într-o economie de piață bazată pe consum.

- reducerea decalajelor dintre săraci și bogați, la nivel de indivizi grupuri sociale și state membre ale UE și contractarea tendinței de creștere a acestor decalaje;
- afirmarea identității UE pe scară internațională;
- consolidarea în baza dreptului comunitar, a corpului legislației adoptate de către instituțiile europene împreună cu tratatele fondate;
- dezvoltarea unei zone de libertate, securitate, și justiție legată de funcționarea pieței interne, și în particular de libera circulație a persoanelor;

România a fost una dintre primele țări din Europa Centrală și de Est (ECE), care s-a orientat și și-a exprimat dorința de aderare la cea mai performantă construcție de state din lume - Uniunea Europeană (UE).

Acordul European de la 1 februarie 1995, prin care se institua o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile europene și statele membre, pe de altă parte, a pus bazele pentru viitoarea aderare, recunoscându-se că obiectivul final, urmărit de țara noastră, este de a deveni membru cu drepturi depline a UE și că asocierea are drept scop să ajute România să realizeze acest deziderat.

La întrunirea din noiembrie 2002 de la Praga, a țărilor NATO, România a fost acceptată în Alianța Nord-Atlantică, iar în 2003 Senatul SUA a recunoscut economia României ca fiind o economie de piață funcțională, acestea reprezentând două din evenimentele de cotitură din istoria modernă care au schimbat în bine statutul economico-politic european și internațional al României. Ea a reușit să adere la UE la 1 ianuarie 2007, acest lucru determinând modificări structurale atât la nivelul economiei cât și la nivelul întregii societăți românești.

În comparație cu alte state, care au aderat la UE, România a avut o serie de atuuri, printre care merită precizate următoarele:

- a fost singura țară din această zonă care a reușit să-și achite datoria externă în totalitate în primăvara anului 1989, ceea ce înseamnă că România este printre cele mai credibile state din lume din istoria modernă;¹

- a fost și este singura țară, din cele ce au aderat în primul deceniu al sec. XXI la UE, cu un grad sporit de asigurare energetică;²

- un alt avantaj pentru țara noastră îl constituie proporțiile regionale (suprafață și cel mai mare potențial uman) și amplasarea economico-geografică;³

Toate aceste avantaje, precum și alți factori impotanți, au contribuit favorabil la dezvoltarea economică a României în anii premergători aderării la UE și în primul an după. Comparativ cu alte state ale UE, ritmurile creșterii economice pentru țara noastră au fost consistente. De exemplu, creșterea PIB-ului în anii 2001-2002 a fost de 6%, ceea ce devansează majoritatea statelor UE.

Conform Raportului Mondial al Investițiilor (UNCTAD), indicele de performanță al investițiilor străine (ISD) România a trecut de pe locul 101 în 2005, pe locul 21 în 2006.⁴

Față de vechii membri ai UE, cu o creștere lentă, România face parte din categoria "mieilor zburdalnici" ai UE (alături de Bulgaria, Cipru, Cehia, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia și Slovenia cu creșteri anuale între 5% și 12%).

Statele Europei au (potrivit unei prognoze pe termen mediu), o creștere economică foarte diferențiată. Când cineva intră într-un club inevitabil se compară cu ceilalți membri, dar nu întotdeauna comparațiile duc la concluzii utile, pentru că nu toți membrii sunt la fel. Desigur există și comportamente similare, pe ansamblu și diferențieri pe anumite tematici și pe grupuri mai restrânse de membri. Indiferent de comparațiile și diferențele dintre statele europene emergente, acestea pot influența considerabil caracteristicile viitoare ale potențialului economic al Uniunii.

Cu siguranță, aderarea la UE reprezintă o pagină importantă în istoria României și o largă deschidere a țării noastre către progres, la toate nivelele. Crearea pieții libere unice, trecerea la moneda

¹ Nici o țară din întregul imperiu totalitarist nu a fost, nu este și probabil nu va fi mult timp capabilă, să achite datoriile sale publice externe.

² Actualmente, coeficientul de independență energetică, reprezintă 80%, estimându-se ca în viitori anii (până în 2012-2013), România să devină unul din cei mai mari exportatori de energie electrică din regiune - vezi „Revista Română de Statistică” nr. 4/2008, „Evoluția economică a României în UE: rezultate preliminare și perspective” prof. dr. univ. Mihai Pătraș, p. 52.

³ România se află la intersecția celor mai importante căi ce leagă Europa de Asia și Africa.

⁴ Vezi „Revista Română de Statistică” nr. 4/2008, pp. 53-54.

europăană, alocarea fondurilor europene de dezvoltare economică pentru țara noastră, crearea societăților transnaționale, instituirea unui cadru legislativ și instituțional europeanizat de natură să susțină această integrare, crearea uniunii vamale ș.a.m.d., au fost de natură să schimbe radical fața României în doar câțiva ani. Progresul economic a fost și este susținut de un cadru legislativ armonizat cu normele comunitare în vigoare cât și de o guvernare bazată pe noile politici și strategii europene. Practic, integrarea României în UE înseamnă o deschidere mai mare către procesul de globalizare, pentru că însăși construcția europeană în care suntem incluși este în măsură să influențeze de o manieră semnificativă procesul globalizării.

3. Beneficii și riscuri ale globalizării economice, pentru România

Termenul de globalizare are atât un înțeles pozitiv, cât și unul negativ. Înțelesul pozitiv al globalizării este acela de progres, generat de un schimb de informații și o economie neîngrădită în toată lumea, fără bariere și fără influența politicului, un joc liber al puterilor prezente pe piață, iar cel negativ este nivelarea și încercarea de a duce într-un ritm comun, culturi cu diverse grade de dezvoltare.

Experiența țărilor foste comuniste, din Europa Centrală și de Est, a demonstrat faptul că liberalizarea tot mai accentuată a schimburilor comerciale și a serviciilor, inclusiv a celor bancare, măsură promovată mai ales de companiile multinaționale, a permis, acolo unde s-a manifestat cu putere, o redresare rapidă a fostelor economii planificate și o creștere substanțială a nivelului de trai.

3.1 Beneficii ale globalizării.

Pe de o parte, România are nevoie de capital străin investițional pentru dezvoltare, nefiind incapabilă să-și procure acest capital doar din surse interne. Fiind o țară cu oportunități economice multiple – de la turism și agricultură la industria petrolieră și metalurgică – România poate deveni atractivă pentru capitalul străin, dacă îi asigură acestuia condiții interne (legislative, fiscale) propice¹.

Mișcarea rapidă de capital presupusă de globalizare – în care companiile își pierd clasică identitate națională – poate fi avantajoasă pentru România în condițiile unei forțe de muncă înalt calificate, dar comparativ ieftine.

Pe de altă parte, treptat, unele forțe economice românești – companii – pot juca în viitor un important rol regional sau internațional.

Un important beneficiu al globalizării îl constituie accesul la informație și la noile tehnologii ultra-performante. Societatea informațională în care trăim permite : circulația rapidă a cuceririlor științei și tehnicii la nivel mondial (printre mijloacele de informare, internetul jucând un rol foarte important); informarea eficientă asupra mediului de afaceri internațional și asupra oportunităților ce se ivesc în acest plan; înlesnirea tranzacțiilor internaționale comerciale, financiar-bancare prin folosirea mijloacelor electronice ultra-rapide, de ultimă oră; accesul tuturor țărilor la resursele financiare pentru dezvoltare ...ș.a.m.d.

Un alt avantaj al globalizării, pentru țara noastră, îl reprezintă prezența investitorilor străini, care poate duce la încheierea unor parteneriate internaționale profitabile companiilor aflate în proces de restructurare, reorganizare și dezvoltare după noile criterii europene.

3.2 Riscuri ale globalizării, pentru România

O consecință majoră a unei economii globalizate ar fi, dificultatea fundamentală a guvernării ei. Principala dificultate constă în construirea unor modele integrate, eficiente, de politici publice naționale și internaționale care să facă față forțelor de piață globale.

O altă inevitabilă consecință a globalizării o reprezintă creșterea multipolarității fundamentale în sistemul politic internațional. Se consideră că, în cele din urmă, puterea națională hegemonică nu va mai fi capabilă să-și impună propriile obiective reglementative distincte nici în propriile sale teritorii,

---

¹ Dăianu, D., *Vitalitate și viabilitate economică - o dublă provocare pentru securitatea europeană*, București, Editura "Clavis", 1997.

nici în altă parte, iar agenții mai neînsemnate (publice sau private) se vor bucura astfel, de puteri sporite de negare și de evitare a oricărui aspirant hegemon.

O serie de organizații, de la agenții nonprofit, internaționale, până la companiile transnaționale, vor dobândi mai multă putere în detrimentul guvernelor naționale. Într-o astfel de lume, puterea națională militară ar fi mai puțin eficientă. Nu va mai fi folosită pentru a realiza obiective economice, deoarece controlul statal-național al economiei va dispărea în mare măsură. Utilizarea forței militare se va axa din ce în ce mai mult pe probleme non economice, precum naționalitatea și religia.

Riscurile ce le presupune fenomenul globalizării nu sunt deloc de neglijat;

- în primul rând, există **riscuri economice**. Deschiderea economică nu implică doar avantaje, ci și considerabile riscuri. O economie deschisă este o economie care va absorbi mai rapid și mai dramatic șocurile externe.

- în al doilea rând, există **riscuri legate de securitate**. România rămâne vulnerabilă în fața crimei organizate, așa cum o demonstrează, de exemplu, faptul că în doar zece ani ea a trecut de la stadiul de țară de tranzit pentru droguri la cel de țară consumatoare, apoi la cel de țară producătoare (se bănuiește că deja există pe teritoriul României cel puțin câteva laboratoare de producere a drogurilor). Organizații ca *Maфия Siciliană* sau *Camorra* napolitană, și-au făcut deja puternic simțită prezența pe teritoriul României, iar în ultimii ani "*Acoperișul*" - cum este denumită cea mai puternică organizație a sindicatului crimei din *Federația Rusă* - a pătruns tot mai des pe teritoriul României. Totodată, pe teritoriul țării se fac simțite și nuclee ale organizațiilor teroriste internaționale, mai ales cele arabe.

Cu bugete slab dotate și slab pregătite, structurile de securitate interne fac față cu tot mai multă dificultate acestor sfidări moderne, de tip sofisticat – spălări de bani, infiltrări bancare etc. Bucureștiul adăpostește chiar un centru regional de luptă împotriva criminalității transfrontaliere în Europa Centrală și de Est (SECI), dar corupția din rândul administrației, proporția încă mare a proprietății de stat – ținta predilectă a mafiilor de tot felul și absența unor investiții mai consistente în structurile de securitate sporesc considerabil riscul ca România să se confrunte în viitor cu un adevărat război cu crima organizată.

- în al treilea rând **riscurile sociale**. Dacă se ia în considerare uriașa circulație subterană a banilor din România (unde foarte multe plăți se operează cu bani-gheață, deci sunt dificil de urmărit și monitorizat de instituții), și sălbatica redistribuire a veniturilor presupuse de corupția greu de imaginat ce domnește în rândul birocrăției "*gulerelor albe*", atunci se realizează că se are de-a face cu o dispersie a veniturilor mai degrabă de tip latino-american decât de tip european. Împărțirea între cei foarte bogați (prea puțini) și cei foarte săraci (prea mulți) creează tensiuni sociale deloc propice pentru dezvoltarea unei democrații consolidate. O asemenea evoluție nu este în mod necesar un rezultat al globalizării, dar globalizarea are darul de a accelera anumite fenomene cu rădăcini locale și de a le croniciza evoluția. În aceste condiții, riscurile de apariție a unor fenomene de tip anarhist – antiglobalizare sunt foarte mari.

4. Concluzii

Mulți se tem că noile condiții economice induse de globalizare vor genera creșterea sărăciei, pierderea locurilor de muncă, alții se tem de răspândirea epidemiilor sau a bolilor incurabile. Sunt mulți oameni care se tem că activitatea umană va deteriora ireparabil mediul înconjurător de care depinde atât de mult propria noastră existență.

Într-adevăr globalizarea a contribuit la deteriorarea naturii și secarea resurselor neguvernabile, dar a creat și posibilitatea unor campanii mondiale, a oferit concepte și metode (ca de exemplu dezvoltarea durabilă), recunoscute cvasiuniversal.

Pericolele viitorului au un singur lucru în comun: ele nu respectă frontierele naționale. Nici cele mai puternice state ale lumii nu își vor putea proteja cetățenii în fața acestor pericole. Mai mult ca niciodată în istoria umanității, trebuie să împărțăm destinul comun al globalizării.

Suntem martorii cristalizării unei economii globale bazate pe rețele, pe măsură ce are loc tranziția de la un sistem de interdependențe axat cu precădere pe comerț, către un sistem de interconectări bazat cu precădere pe rețele. În noua eră a globalizării, granițele s-au deschis, barierele comerciale au fost eliminate iar informația circulă cu o viteză nemaîntâlnită.

Globalizarea trebuie acceptată ca un fenomen fizic pe care nu are rost să îl ocolim însă, în mod necesar trebuie să-l înțelegem din punctul de vedere al cauzelor și efectelor, și să îl folosim fără a-l lăsa să ne distrugă.

Globalizarea oferă oportunități extinse pentru o dezvoltare reală la nivel global, dar se manifestă printr-un progres inegal pe regiuni. Unele țări devin din ce în ce mai integrate în economia mondială, cu o viteză mult mai mare decât altele.

Alte țări, cum ar fi cele sărace, sunt mai instabile, mai vulnerabile în fața globalizării lucru ilustrat, printre altele, de criza financiară și economică din Asia de Est.

România nu se poate apăra de valul globalizării închizându-se în sine, încercând să conserve structuri anacronice. Cu alte cuvinte, așa cum sună deviza Clubului de la Roma, trebuie să gândești global și să acționezi local. Să nu-ți pierzi identitatea într-o mare anonimă, dar nici să practici un naționalism îngust și anacronic. Să îți deschizi treptat economia față de structurile continentale și internaționale.

Integrarea în UE face România mai puțin vulnerabilă în fața acestor riscuri ale globalizării având la dispoziție o serie de instrumente colective de soluționare a problemelor ce pot interveni. Europa are toate datele pentru a deveni un lider în procesul de globalizare, pentru a structura procesul plecând de la constrângerile de natură economică, socială și politică.

Bibliografie:

1. Academia Română – Societatea Română de Statistică, Fundația Națională Pentru Știință și Artă, *Cunoașterea României-membră a Uniunii Europene*, Editura Economică, București 2007;
2. Băcescu, M., *The Virtual Communication in the Age of Globalisation*, în volumul *Globalizare și comunicare în afacerile internaționale*, București, Editura ASE, 2003;
3. Bari, I., *Globalizare și probleme globale*, București, Editura Economică, 2001;
4. Beck, U., *Ce este globalizarea? Erori ale globalismului-răspunsuri la globalizare*, București, Editura Trei, 2003;
5. Bell, D., *The Cultural Contradictions of Capitalism*, London, Heinemann, 1979;
6. Cace, S., *Statul bunăstării. Evoluții și tendințe*, București, Editura Expert, 2004;
7. Dăianu, D., *Vitalitate și viabilitate economică - o dublă provocare pentru securitatea europeană*, București, Editura Clavis, 1997;
8. Dinu, M., Socol C., Marinaș M., *Modelul european de integrare*, ediția a doua, București, Editura „Economică” București 2007;
9. Friedman, L.Th, *Lexus și măslinul*, Editura Polirom, Iași 2008, Ediția a doua revizuită.
10. Fukuyama, F., *Viitorul nostru postuman. Consecințele revoluției biotehnologice*, București, Editura Humanitas, 2004;
11. Gilpin, R., *Economia mondială în secolul XXI. Provocarea capitalismului global*, București, Editura “Polirom”, 2004;
12. Held, D., *Globalization/Anti-Globalization*, Polity Press and Blackwell Publishing Inc., SUA, 2003;
13. Hirst, P., Thompson G., *Globalizarea sub semnul întrebării*, București, Editura Trei, 2002;
14. Ionescu, R. V, *Economie Europeană*, Editura Fundației Academice „Danubius” Galați 2006;
15. Marin, D., *Globalizarea și aproximările ei*, București, Editura Economică, București, 2004;
16. Niculescu, N.G., Adumitrăcesei I.D., *România pe calea integrării economice europene*, Editura Economică, 2001;
17. Popescu, H. Gh., *Economie europeană*, București, Editura Economică, 2007;
18. Popescu, I., Bondrea, A., Constantinescu Mădălina, *Globalizarea, mit și realitate*, București, Editura Economică, 2004;
19. Prisecaru, P., *Teoria integrării economice Europene*, București, Editura Silvi, 2001;
20. Șandru, D. M, *Drept Comunitar. Integrarea Europeană-Impactul asupra schimburilor comerciale europene și mondiale*, București, Editura „Universală”, 2007;
21. Stănescu, V., *Știința Globalizării*, București, Editura „All Beck”, 2005;
22. Toffler, A., *Al Treilea val*, București, Editura “Politică”, 1983.

Reviste:

1. Euroconsultanță. Ghidul Firmei, Nr. 1, Ianuarie 2008;
2. Euroconsultanță. Ghidul Firmei, Nr. 8, August 2008;
3. Revista Română de Statistică nr. 4/2008;
4. Revista Română de Statistică nr. 8/2008.